

dette Aarhundrede projekterede den vestjydske Hoved-Landever, Ribe—Varde—Kingsløbing—Hjsteb, ad denne Vej; altsaa antog man den Gang, at Forholdene der vare temmelig sikre. Det er først efter den Tid, at Havet har begyndt stærkere og stærkere at angribe denne Kyst, og disse Angreb have naturligvis ført til, at den Landtange, der stiller Vesterhavet fra Limfjorden, efterhaanden bliver svagere, saa der er ikke Udigt til Andet, end at hvis man lader Havet usforstyrret angribe Kysten der, vil denne Landtange fuldstændig forsvinde. Derved ville Sognene Hærbøvre og Agger naturligvis ogsaa forsvinde. Det er ganske vist, at hvorvel der lever der et Par Tusinde Mennesker, er dette dog ikke af den Betydning, at det derfor vilde være rigtigt at gaa til saa kostbare Foranstaltninger, som her er tilsigtet; men derved, at hele den Landstrimmel, der nu skiller den vestlige Del af Limfjorden fra Vesterhavet, forsvinder, vilde tillige den vestlige Bredning af Limfjorden indtil Oddesund blive en Havnbugt, og det er en Selvfølge, at foruden dennes Kyster vilde tillige hele den øvrige Del af Limfjordskysterne ned til Malborg komme til at lide endnu langt større Delelæggelser, end de nu ere udsatte for. For os er det vel for saa vidt noget Nyt at træffe Foranstaltninger til at sikre Havkysten mod Angreb fra Havet, men i og for sig er det ikke noget Nyt. Det er Noget, man har beskæftiget sig med lige fra vor Sydgrense ned til Pyreneerne, og af hele denne Kyststrækning ligne den hollandske og den tydske væsentlig vor. Forskjellen bestaar hovedsagelig deri, at Vandverlingen paa de hollandske og tydske Kyster er større end hos os, idet der er en større Forskel paa Vandets Høide ved Ebbe og Flod, men til Gjengjæld er saa Bølgebruddet og Brændingen langt stærkere paa den tydske Kyst end der, hvilket igjen har til Følge, at det er nødvendigt at konstruere Sikkerhedsforanstaltningerne noget solidere. Medens man saaledes Syd paa væsentlig bygger ved Hjælp af Jaffiner, er det nødvendigt hos os som Regel at bruge Bæleværk og Granit og kun delvis at anvende Jaffiner. Men derved at man bygger solidere, sparer man da ogsaa Vedligeholdelsesomkostningerne, hvilket Erfaringen tildels allerede har vist. For noget over 20 Aar siden blev der saaledes af den samme Mand, nemlig Fyringenieur Grove, der har en væsentlig Fortjeneste af de her hos os paabegyndte Kystsikringsforanstaltninger, bygget Høfder paa Anholt's Nordstrand, for at sikre Fyretabsløsementet mod at styrte ned, og disse Høfder, der have omtrent samme Konstruktion som de her anvendte, have staaet i al den Tid, uden at der har fundet nogen Forstyrrelse Sted af Kysten og uden at have kostet en eneste Dre- at halve vedlige, saa det synes deraf at fremgaa, at hvad man anvender mere i Anlægsudgift, bespærer man senere paa Vedligeholdelsen. Det

følger ogsaa af sig selv, at naar man efter at have anstillet disse første Forsøg fortsætter med Arbeidet — hvad jeg haaber maa ske — saa vil der kunne bygges betydeligt billigere end nu. Der maa nemlig absolut paa de første Høfder komme en Del Udgifter til Arbeidsføre, Redskaber, Rambu- bukke, navnlig Damprambukke, Skinner o. s. v., Udgifter, som ved at fordeles paa det mindre omfattende Arbeide fordyrer dette i væsentlig Grad. Jeg er da ogsaa forvisset om, at man høist vil behøve 40,000 Kr. til enhver af de fremtidige Høfder; men at man paa Grund af de i Begyndelsen nødvendige Anstaltninger og ogsaa paa Grund af, at man i Begyndelsen i visse Henseender vil arbejde dyrere, end man senere har Behov, og ikke kan gaa ned under de nu forlangte Summer, anser jeg for indlysende. Den Kyststrækning, som det, for saa vidt man fortsætter Arbeidet, vil være nødvendigt at beskytte, og som tillige er den Del af hele den jydske Kyst, der stærkest angribes, har en Længde af ca. 4 Mil imellem de to af mig nævnte Punkter, Vovbjerg og Silkeborg. Fra det sidstnævnte Sted og til Thyborøn er der omtrent 1½ Mil, og fra Vovbjerg dertil er der omtrent 2½ Mil. Naar man nu er færdig med det Stykke ved Vovbjerg, hvor man bygger, vil man kunne rykke foreløbig en Mils Vej frem, for atter at begynde der, saa at man da fra begge Sider vil have omtrent lige langt til Sammentrytningspunktet ved Thyborøn, og for saa hurtig som muligt at komme til at træffe Sikringsmidler mod de ødelæggende Oversvømmelser, der nu foregaa ved Limfjordskysterne, vil det, antager jeg, være rigtigt at lade det mellemliggende Stykke ligge, indtil man er færdig der og saa først fuldende det. Bekostningen ved at sikre hele denne 4 Mil lange Strækning vil, naar man regner 40,000 Kr. til hver Høfde og, saaledes som den indvundne Erfaring har vist Nødvendigheden af, bygger en Høfde paa hver 600 Fod, altsaa 40 Høfder for hver Mil, medføre en Udgift pr. Mil af 6,400,000 Kr., som man dog maaske kunde være saa heldig at nedbringe til 6 Millioner Kr. Med denne Sum antager jeg, at man vil være fuldstændig i Stand til at sikre hele Limfjorden, og naar man nu gjør en Sammenligning imellem den Sum, som er nødvendig hertil, og den Sum, som man har tænkt er nødvendig til at opføre en Dæmning over Oddesund — hvilken Sum er anslaaet til 4 Millioner Kr., men den vil sandsynligvis, naar den Del af Fjorden, som ligger Øst for, skulde fuldstændig beskyttes, løbe op til et ligesaa stort Beløb som det, der her er Tale om —, saa vil det, naar man nærmere undersøger, paa hvilken Side den største Fordel ligger, ogsaa deraf fremgaa, hvor det er rigtigt at træffe disse Foranstaltninger. Ved at dæmme Oddesund vil man kun delvis beskytte